

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

22.12.2023 nr. 07/4-03/552/1911

La nr. 18-69-12742 din 04.12.2023

Referitor la număr unic 1065/MJ/2023

Ministerul Justiției
Copie: Cancelaria de Stat

La indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-12742 din 4 decembrie 2023, Ministerul Finanțelor, a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) (număr unic 1065/MJ/2023), și în limitele competențelor funcționale, comunică următoarele.

Proiectul are drept scop unificarea modului de remunerare a membrilor comisiilor profesionale și stabilirea sursei de finanțare, fiind propusă formula de calcul după cum urmează: membrii comisiei beneficiază pentru fiecare ședință la care participă, de o indemnizație echivalentă cu a zecea parte din salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul în curs, achitată din contul mijloacelor financiare alocate Ministerului Justiției din bugetul de stat, însă nu mai mult decât pentru trei ședințe pe lună.

În acest context, potrivit calculului autorului proiectului, propunerea dată va implica cheltuieli suplimentare din bugetul de stat estimate la 2976,3 mii lei anual (3467,7 mii lei cost total, inclusiv 491,5 mii lei mijloace bugetate), cheltuieli care nu au acoperire financiară în anul 2024.

Astfel, având în vedere spațiul fiscal limitat și luând în calcul faptul că comisiile respective nu au ședințe săptămânale, dar și considerând necesitatea utilizării cât mai eficiente a banului public, se propune ca în conținutul proiectului să fie substituit textul ”nu mai mult decât pentru 3 ședințe pe lună” cu textul ”nu mai mult decât pentru o ședință pe lună”.

În același timp, conform prevederilor proiectului de lege propus, acesta urmează să intre în vigoare la 1 ianuarie 2024. Astfel, remarcăm faptul că potrivit ar.56 alin. (1) și (3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al RM sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea

angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.

Totodată, în nota informativă se atestă o lipsă a argumentelor relevante ce ar denota necesitatea intrării în vigoare a proiectului dat de act normativ, la data indicată în proiect.

Prin urmare, Ministerul Finanțelor comunică disponibilitatea de a reveni asupra proiectului de Lege în formula revizuită.

Secretar general al ministerului

Digitally signed by Roșca Dina
Date: 2023.12.27 19:14:05 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dina ROȘCA

Ex. Rotaru Ștefănița
Tel: 26-27-20
E-mail: stefanita-victoria.rotaru@mf.gov.md

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 22-69-13156

Chișinău

15 decembrie 2023

Ministerul Justiției

Urmare a examinării proiectului hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) (**număr unic 1065/MJ/2023**), comunicăm următoarele.

Propunem excluderea art. II din proiect prin care se completează cu un alineat nou art. 25 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, normă care să reglementeze situația de compatibilitate a activității funcționarului public cu activitatea în cadrul comisiilor de licențiere, atestare, autorizare și disciplină, calificare și evaluare a reprezentanților profesiilor juridice, din colegiile sau comisiile disciplinare și consiliile constituite în vederea supravegherii activității profesiilor conexe sistemului justiției.

Potrivit pct. 7 subpct.9 din Hotărârea Guvernului nr. 698/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției (*în continuare HG nr.698/2017*), una din funcțiile de bază ale Ministerului Justiției este de monitorizare și efectuare, în limitele stabilite de lege, a controlului asupra modului în care sînt exercitate profesiile și prestate serviciile juridice.

Conex, potrivit Anexei nr.2 din HG nr.698/2017 și conform statului de personal avizat de către Cancelaria de Stat la data de 20 februarie 2023, în cadrul Ministerului Justiției este instituită „Direcția profesii și servicii juridice” cu un număr de 15 unități de personal, cu sarcini principale de coordonare a procesului de realizare a obiectivelor strategice ale ministerului în domeniul reglementării, organizării, coordonării sau supravegherii profesiilor conexe sistemului justiției (notari, avocați, executori judecătorești, mediatori, administratori autorizați, interpreți, traducători, experți judiciari) și a serviciilor juridice prestate.

Respectiv, funcționarii publici din cadrul subdiviziunii numite supra, reieșind din atribuțiile de serviciu prevăzute în fișa postului, asigură inclusiv și secretariatul colegiilor/comisiilor de admitere în profesie, de evaluare, disciplinare și/sau de etică a profesiilor conexe justiției, în temeiul ordinului ministrului, întru îndeplinirea sarcinilor și atribuțiilor conform fișei postului iar activitatea acestora în cadrul colegiilor/consiliilor nu constituie altă activitate remunerată.

În contextul celor expuse supra, propunem excluderea art.II din proiect, ca fiind neîntemeiat și neargumentat.

Secretar general al Guvernului /semnat electronic/

Digitally signed by Mija Artur
Date: 2023.12.15 15:58:43 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex.: Rada Ciurea
Tel.: 022-250-113
E-mail: rada.ciurea@gov.md

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

nr. 24/4669 din 08.12.2023

la nr. _____ din _____

Ministerul Justiției

Copia: Cancelaria de Stat

Ministerul Sănătății a examinat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (*unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției*) (**număr unic 1065/MJ/2023**), și reieșind din competențele funcționale menționăm că susținem proiectul cu următoarea obiecție.

La conținutul Art. VII, alin. (2) din art. 44 cuvintele „executor judecătoresc” se substituie cu cuvintele „expert judiciar”.

Ministru

Digitally signed by Nemerenco Ala
Date: 2023.12.08 19:50:53 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ala NEMERENCO

Ex: D.Noroc

Tel: 022268849

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău

Tel. +373 22 268 885, +373 22 268 818; Fax. +373 22 738 781; e-mail: office@ms.gov.md

<https://ms.gov.md>

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75 tel. (373-22) 255-830, fax. (373-22) 255-236 email: mai@mai.gov.md
www.mai.gov.md c/d 210105010370133, Ministerul Finanțelor, Trezoreria de Stat IDNO 1006601000130

Nr. 44/22 - 5680 din 15 decembrie 2023
La nr. 25-158-12806 din 06 decembrie 2023

Ministerul Justiției
Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (număr unic 1065/MJ/2023), autor - Ministerul Justiției și comunică următoarele.

Din punct de vedere conceptual, se recomandă ajustarea prevederilor proiectului, după cum urmează:

Proiectul de lege stabilește expres că licența, după caz, autorizația sau atestatul se eliberează contra sumei de 450 lei.

Subsidiar, potrivit explicației din Nota informativă la proiect, la rubrica 3 se menționează că plata pentru eliberarea actului ce confirmă statutul profesionistului constituie 450 lei în toate legile propuse spre modificare, fiind eliminată scutirea în cazul experților judiciari (Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar). Astfel, se constată că cifra în cauză nu a fost fundamentată, existând doar o constatare în acest sens.

Mai mult, se remarcă că Lega nr. 1260/2002 cu privire la avocatură este prima lege care stabilește cuantumul de 450 de lei pentru serviciul eliberării actelor administrative (licență) în anul adoptării acesteia. Totodată, pentru anul 2002, Biroul Național de Statistică a stabilit suma de 691,5 lei ca salariu mediu lunar pe economie.

Prin urmare costul licenței de avocat era egală cu circa 65 % din salariul mediu pe economie pentru acel an.

Având în vedere că pe parcursul perioadei de referință cuantumul salariului mediu lunar pe economie a crescut, se propune revizuirea sumei de 450 de lei cu fixarea acesteia proporțional salariului mediu lunar pe economie stabilit în prezent.

Majorarea este argumentată de faptul că orice serviciu are un cost, iar timpul consumat pentru efectuarea activităților administrative este exprimat în ore, care sunt achitate în baza salariului brut transformat în ore.

Subsecvent, se propune majorarea costului eliberării actelor administrative și ca rezultat al necesității alocării suplimentare a mijloacelor financiare pentru remunerarea membrilor comisiilor or, conform prevederilor proiectului, autorul propune stabilirea acestora a unei indemnizații echivalentă cu a zecea parte din salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul în curs.

Cu referire la pct. 2 al art. VII, în partea ce ține de modificarea art. 44 din Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, se menționează că mecanismul propus va tergiversa accesarea expertului în profesie.

Potrivit redacției proiectului vor fi necesare cheltuieli suplimentare la capitolul accederii în profesie pentru angajații cu statut special ai instituțiilor publice de expertiză judiciară (taxă pentru licență, cazier judiciar, comisia medicală).

Prin urmare, întru eficientizarea prevederilor de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de expert judiciar se propune modificarea art. 44 cu includerea următoarelor prevederi:

- eliberarea licenței în termen de 10 zile lucrătoare după emiterea hotărârii Comisiei de calificare și evaluare;
- limitarea pentru maxim 30 de zile a perioadei de suspendare a procedurii de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de expert judiciar;
- scutirea de taxa pentru eliberarea licenței pentru persoanele ce activează în cadrul instituțiilor publice de expertiză judiciară or, aceștia activează în interesul statului.

În final, se menționează despre condiția fundamentării în Nota informativă la proiect a necesității achitării a indemnizației în cuantum de 1/10 din salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul în curs în scopul remunerării membrilor comisiilor profesionale, pentru fiecare ședință or, nu este clară formula de calcul pentru agrearea acestei opțiuni.

Secretar de stat

Daniella MISAIL-NICHITIN

Centrul de Medicină Legală

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova

MD 2025, mun. Chișinău, str. Vl. Korolenco, 8; tel. +373 22 727933
IDNO 1006601004105; www.medicina-legala.md; cancelaria.cml@cml.gov.md

Nr. 202301E13307 din „ 07 ” decembrie 2023
La nr. 18-69-12742 din „ 04 ” decembrie 2023

Dlul Igor PSENICINÎ
Secretar general adjunct
al Guvernului
secretariat@justice.gov.md
cc: cancelaria@gov.md

Stimate Secretar general adjunct al Guvernului,

Prin prezenta, Centrul de Medicină Legală Vă comunică, că a examinat solicitarea Dumneavoastră nr. 18-69-12742 din 04.12.2023 de avizare/expertiză a proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) (**număr unic 1065/MJ/2023**).

În acest sens, Vă comunicăm că am luat cunoștință cu materialele furnizate și Vă informăm că obiecții legate de conținutul actualului proiect nu sunt, reieșind din obiectivele proiectului și esența normelor legislative la moment.

Totodată, observăm o eroare mecanică, probabil, la conținutul Art. VII – din proiect, *„Articolul 44. Eliberarea licenței... (2) Licența pentru exercitarea profesiei de expert judiciar se eliberează la cererea solicitantului depusă la Ministerul Justiției în cel mult 30 zile de la emiterea hotărârii Comisiei de calificare și evaluare. În termen de 15 zile de la data depunerii cererii, Ministerul eliberează solicitantului licența pentru activitatea de executor judecătoresc, dacă acesta întrunește condițiile prevăzute la art. 40.”*, unde urmează de a fi înlocuită sintagma „executor judecătoresc” cu „expert judiciar”.

În rest, proiectul propus este susținut în totalitate de Centrul de Medicină Legală.

Cu respect,
Director

Digitally signed by Șarpe Vasile
Date: 2023.12.07 12:06:03 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vasile ȘARPE

CAMERA NOTARIALĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA

adresa: MD-2012, mun. Chișinău, str. București 90, of. 16

www.cnm.md; camera.notariala@cnm.md, (022) 000 701, (022) 000 702, 061077753

Nr. 606 din 14 decembrie 2023

La nr. 18-69-12742 din 04 decembrie 2023

La nr. 05/3-10821 din 07 decembrie 2023

**Cancelaria de Stat
Casa Guvernului**
e-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
e-mail: secretariat@justice.gov.md

Urmare a examinării proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) (număr unic 1065/MJ/2023), Camera Notarială Vă comunică următoarele.

Organul profesional al notarilor exprimă susținerea operării modificărilor legislative, care țin să armonizeze și să uniformizeze legislația în vigoare, să acopere lacunele existente identificate, precum și să conțină prevederi ce reflectă aplicarea unui tratament echitabil față de subiecții vizați.

Totodată, în pofida faptului expunerii argumentelor în susținerea modificării cuantumului indemnizației achitate membrilor comisiilor profesionale prin remunerarea uniformă a acestora, în proiectul de hotărâre remis spre avizare, precum și în Nota Informativă la acesta, Camera Notarială își exprimă îngrijorarea în ceea ce ține de micșorarea cuantumului indemnizației vizate de la 1/3 la 1/10 din salariul mediu lunar pe economie, pentru membrii Comisiei de licențiere a activității notariale (art. 24 din Legea nr. 69/2016) și pentru membrii Colegiului disciplinar al notarilor (art. 67 din Legea nr. 69/2016).

Prin urmare, considerăm că modificarea propusă ce vizează diminuarea cuantumului indemnizației pentru membrii Comisiei de licențiere a activității notariale și membrii Colegiului disciplinar al notarilor, va leza drepturile membrilor vizați. De asemenea, marcăm că diminuarea dată, poate reduce interesul persoanelor de a deveni membru a comisiilor vizate, ceea ce vine în contradicție cu scopul și argumentele expuse de către autorul proiectului – privind neatractivitatea funcției de membru în comisiile nominalizate. Astfel, nu este clară în totalitate ideea legiuitorului privind abordarea similară față de toate profesiile conexe justiției. În acest sens, menționăm că fiecare profesie are un rol bine determinat și incident specificului activității profesiei pe care o reprezintă.

Cu referire la argumentul expus în analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (anexat la proiectul hotărârii remise spre avizare): [...] Cu o frecvență mai redusă (de 2 ori per an) a fost calculat impactul bugetar pentru comisiile de admitere în profesie, or spre deosebire de activitatea constantă a comisiilor de evaluare sau de disciplină, examenele de admitere/atestare nu se organizează și desfășoară pe parcursul întregului an [...], atragem atenția asupra faptului că la calcularea remunerației membrilor comisiilor de evaluare / disciplină, nu s-au luat în considerare aspectele ce vizează obligațiunile membrilor comisiilor, care constau nu doar în simpla întrunire în ședințe, dar și alte acțiuni aferente de durată (ca ex.: elaborarea tematicii / bibliografiei pentru concurs,

verificarea corespunderii dosarelor depuse de către candidați, desfășurarea tuturor etapelor concursului, care la rândul lor cuprind alte subacțiuni, aprobarea rezultatelor examenului / concursului ș.a.). Toate aceste acțiuni, necesită mult timp și efort, care urmează a fi depus de către membrii comisiilor vizate, care considerăm că nu se vor putea rezuma doar la câteva ședințe pe an, precum este indicat în analiza impactului. Tot în acest context, marcăm că reieșind din proiectele de modificare a cadrului normativ infralegal referitor la admiterea în profesia de notar, au fost reduse esențial termenele în cadrul procedurii de organizare a examenului de calificare în profesia de notar / a concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, ceea ce poate duce la necesitatea organizării mai multor ședințe (lunar) a comisiei, în scopul organizării și desfășurării concursului / examenului cu respectarea prevederilor legale și a termenelor stabiliți în acest sens.

În aceeași ordine de idei, menționăm că reieșind din prevederile Legii nr. 69 din 14.04.2016 cu privire la organizarea activității notarilor, din structura Camerei Notariale face parte și Comisia de etică, activitatea membrilor căreia în prezent se bazează pe voluntariat, fără remunerare sau orice altă recompensă financiară sau materială, ceea ce considerăm inechitabil.

Astfel, ținând cont de faptul că membrii celorlalte comisii, care activează în favoarea comunității, în afara de cele vizate în proiectul hotărârii cu privire la modificarea unor acte normative, la caz – Legea nr. 69/2016, necesită a fi remunerați, având în vedere că volumul sarcinilor acestora, precum și a responsabilităților în cadrul desfășurării activității, sunt esențiale și comportă implicare, deținerea capacităților necesare în scopul realizării obiectivelor și sarcinilor propuse, precum și responsabilitate pentru deciziile adoptate, care nu poate fi realizat în permanență *pro bono*, astfel de muncă, prin definiție având un caracter temporar sau periodic. Tot aici, marcăm că nu doar deciziile adoptate de către comisiile profesionale, precum sunt Comisia de licențiere și Colegiul disciplinar, sunt esențiale în privința carierei liber-profioniștilor, dar și deciziile / hotărârile adoptate de către alte comisii, în special – Comisia de etică, au o importanță semnificativă, vizând nu doar notarii, dar și solicitanții actelor notariale. În același timp, Comisia de etică, reprezintă un filtru pentru Colegiul disciplinar, în ceea ce ține de examinarea petițiilor, care în temeiul art. 52 alin. (5) din Legea nr. 69/2016, transmite spre examinare în adresa Colegiului disciplinar, dosarele notarilor, în privința cărora s-a constatat încălcarea prevederilor Codului de etică al notarilor, pasibile de răspundere disciplinară.

Considerăm că Comisia de etică, necesită a fi analizată și plasată la un nivel cu celelalte comisii profesionale de admitere / evaluare / disciplină conexe justiției, ținând cont de importanța activității desfășurate de către aceasta. Comisia în cauză, asemenea Colegiului disciplinar, examinează plângerile parvenite atât din partea notarilor, cât și din partea petiționarilor privind activitatea profesională a notarilor, constată abateri de la etica profesională și atenționează notarul, despre încălcarea comisă, expunându-și opinia asupra comportamentului notarului. Activitatea Comisiei de etică, implică repartizarea și examinarea petițiilor parvenite în adresa sa, solicitarea și examinarea explicațiilor persoanelor vizate, participarea în cadrul ședințelor și întocmirea hotărârilor / deciziilor motivate în privința fiecărui caz examinat. Pe lângă aceste însărcinări, membrii comisiei în cauză sunt obligați să desfășoare deplin activitatea profesională, prin realizarea atribuțiilor ce le revin. Constatăm că uneori, participarea în cadrul comisiilor se realizează în detrimentul propriei activități a membrilor acestora, ceea ce pe viitor comportă riscul vacanței pozițiilor din comisii, funcția de membru din cadrul acestora fiind una absolut neatractivă.

În sensul celor expuse și în vederea creării premiselor pentru eficientizarea activității și atractivității funcției de membru, care reprezintă unul din obiectivele proiectului de modificare propus, Camera Notarială propune completarea prevederilor art. 52 din Legea nr. 69/2016, cu următorul text:

„(1³) Membrii Comisiei de etică, beneficiază, pentru fiecare ședință la care participă, de o indemnizație echivalentă a treia parte din salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul în curs, achitate de către Camera Notarială, însă nu mai mult decât pentru 3 ședințe pe lună.”

În aceeași ordine de idei, marcăm că Legea nr. 69/2016 nu prevede modalitatea de contestare a deciziilor / hotărârilor Comisiei de etică, ceea ce constituie o lacună și generează situații fără acoperire legală. Considerăm că acest aspect urmează a fi analizat de către autorul proiectul întru identificarea soluțiilor pertinente în acest sens.

Având în vedere că în realizarea atribuțiilor sale, Camera Notarială are drept obiectiv promovarea consolidării activității notariale în vederea asigurării raporturilor juridice, inclusiv a intereselor colective ale profesiei de notar, menționăm că începând cu intrarea în vigoare a Legii nr. 69/2016 și pînă în prezent, prin aplicarea acesteia în practică, au fost identificate și alte deficiențe, despre care Camera Notarială a comunicat Ministerului Justiției și anterior.

În consecință, marcăm că propunerile înaintate apar ca o cerință inevitabilă în contextul necesității completării lacunelor identificate, fapt care se datorează aplicării în practică a prevederilor Legii nr. 69/2016. Astfel, Camera Notarială își exprimă deschiderea și pregătirea pentru implicarea maximă în ceea ce ține de modificarea legii vizate, întru îmbunătățirea și consolidarea cadrului normativ existent și facilitarea aplicării acestuia pentru subiecții vizați.

Cu respect,

Președinta Camerei Notariale

Ex.: Anton J.
Tel.: 022 000-701 / 022 000-702

Digitally signed by Teleucă Aliona
Date: 2023.12.14 16:02:18 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

AVIZ

cu privire la demersul Cancelariei de Stat, referitor la avizarea proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției)

11 decembrie 2023

mun. Chișinău

Prin demersul nr. 18-69-12742 din 04 decembrie 2023, Cancelaria de Stat a remis Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) (număr unic 1065/MJ/2023), spre avizare.

Proiectul de lege prezentat, prevede modificarea unor acte normative și anume: Legea nr. 1260/2022 cu privire la avocatură; Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor; Legea nr. 113/2010 privind executorii judecătorești; Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați; Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere; Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar și Legea nr. 264/2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției.

Potrivit autorului, proiectul remis spre avizare a fost elaborat în vederea realizării următoarelor obiective: crearea premiselor pentru eficientizarea activității și atractivitatea funcției de membru în comisiile profesionale, prin remunerarea echitabilă a tuturor membrilor comisiei profesionale, proporțional cu volumul și complexitatea lucrului realizat; reglementarea expresă a compatibilității funcției publice cu calitatea de membru în comisiile profesionale; unificarea regulilor de eliberare a actelor ce confirmă statutul liber-profesionistului prin instituirea termenelor similare pentru solicitarea și eliberarea actelor menționate, precum și aplicarea aceluiași costuri pentru serviciile prestate de minister și stabilirea competenței Ministerului Justiției de a verifica întrunirea de către candidații a tuturor condițiilor pentru accesarea în profesiile conexe sistemului justiției în scopul asigurării admiterii în respectivele profesii a persoanelor cu un grad sporit de integritate pentru a nu discredita respectiva profesie și imaginea întregului sistem.

Totodată, principalele prevederi ale proiectului de lege remis spre avizare se referă la eliberarea actelor ce confirmă statutul liber-profioniștilor, remunerarea membrilor comisiilor profesionale și extinderea activităților compatibile cu funcția publică.

În urma analizei proiectului remis spre avizare, precum și argumentelor prezentate în nota informativă, Consiliul Superior al Magistraturii consideră modificările propuse oportune și necesare, acestea urmărind, preponderent, scopul

să asigure soluționarea unor aspecte neclare existente în domeniul administrării și controlului profesiilor conexe justiției.

În circumstanțele expuse, Consiliul Superior al Magistraturii consideră oportun de a susține proiectul privind modificarea unor acte normative elaborat de Ministerul Justiției.

Avizul se remite Ministerului Justiției, Cancelariei de Stat și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

**Președintele interimar al
Consiliului Superior al Magistraturii**

Ioana CHIRONET

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/19965 din 13.12.2023

La nr.18-69-12742 din 04.12.2023

Ministerul Justiției

Copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) (număr unic 1065/MJ/2023), comunicăm următoarele.

Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass-mediei.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) al Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.

Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.

Urmare celor expuse, solicităm condescendent expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.

**Șef interimar al Direcției generale
prevenirea corupției**

Digitally signed by Chireoglo Lidia
Date: 2023.12.13 12:07:04 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Lidia CHIREOGLO

Uniunea Avocaților din Republica Moldova
Союз Адвокатов Республики Молдова
Union of Advocates of the Republic of Moldova

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 46, tel.: 022226152, fax: 022226152
email: uniunea.avocatorilor.rm@gmail.com, www.uam.md

Nr. UA/815/2023 din 18 decembrie 2023
La nr. 05/3-10821 din 07 decembrie 2023

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
secretariat@justice.gov.md

Cu referire la proiectul cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează un ele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) (număr unic 1065/MJ/2023), autor - Ministerul Justiției, remis spre avizare, comunicăm următoarele.

La art. I, în contextul în care avocații din Republica Moldova pot practica activitate de avocat și în alte state în condițiile legislației acelor state, tratatelor internaționale, precum și în considerarea iminenței integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană, propunem excluderea cuvintelor „și este valabilă pe întreg teritoriul Republicii Moldova” din alin. (1) art. 22 al Legii nr. 1260/2002.

Cu referire la alin. (2) art. 22 al Legii nr. 1260/2002, termenul de 30 de zile pentru depunerea cererii de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat considerăm a fi nejustificat de restrâns, or în nota informativă nu există o argumentare care ar justifica alegerea anume a acestui termen de 30 de zile. Deseori, termenele restrânse pot fi apreciate drept limitări sau restrângeri nejustificate și disproporționate a drepturilor omului, ceea ce riscă să genereze litigii, inclusiv de contencios constituțional.

În consecință, propunem a se lua în calcul extinderea acestuia termen până la un an, termen rezonabil în care persoana care a fost admisă în profesie considerăm că ar fi în măsură să depășească orice impedimente de ordin obiectiv sau subiectiv în cale depunerii cererii la Ministerul Justiției.

Totodată, pentru a sublinia faptul că termenul dat se referă la depunerea cererii și nu la eliberarea licenței, cuvintele „*solicitantului depusă*” se vor separa prin virgulă.

La alin. (3) art. 22 al Legii nr. 1260/2002, considerăm că decizia Ministerului Justiției de suspendare a procedurii de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat nu poate fi contestată în mod separat în contencios administrativ, or, aceasta reprezintă o operațiune administrativă care se contestă împreună cu actele administrative, în speță decizia privind refuzul de a elibera licența. Prin urmare, propunem excluderea din textul alin. (3) art. 22 al Legii nr. 1260/2002 (conform proiectului) a cuvintelor „*de suspendare a procedurii de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat sau*”.

De asemenea, propunem completarea articolului 22 cu o dispoziție care să se asigure informarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova despre faptul eliberării licenței, cu posibilitatea de a accesa/primi o copie a acesteia. Eventual, informarea poate avea loc și prin intermediul registrului unic al profesiilor libere conexe sistemului justiției, în proces de elaborare.

La Art. II, propunem a completa redacția alineatului (2/5) propusă, cu textul: „*cu excepția profesiei de avocat.*”, încât să aibă următorul conținut:

„(2/5) Nu se află în situație de incompatibilitate funcționarul public desemnat, prin act administrativ, în componența comisiilor de licențiere, atestare, autorizare și disciplină, calificare și evaluare a reprezentanților profesiilor juridice, din colegiile sau comisiile disciplinare și consiliile constituite în vederea supravegherii activității profesiilor conexe sistemului justiției, **cu excepția profesiei de avocat.**”

Or, profesia de avocat este o profesie liberă, independentă, iar *supravegherea activității profesiei de avocat*, este inadmisibilă, iar asemenea derogări pun în pericol esența profesiei de avocat, care nu poate fi controlată nici de o autoritate publică, cu atât mai mult *de către funcționarul public desemnat, prin act administrativ*, faptul dat constituind o imixtiune inadmisibilă în independența profesiei de avocat. O astfel de formulare în ce privește profesia de avocat, încalcă principiul libertății, independenței și autonomiei profesiei de avocat, consfințit în art. 1 alin. (2) din Legea 1260/2002 cu privire la avocatură. La fel, ar încălca Principiul (j) din „Carta principiilor fundamentale ale avocatului european”, adoptată unanim la 25 noiembrie 2006 de CCBE, în conformitate cu care,

„Autoreglementarea profesiei avocatului. Una din trăsăturile caracteristice societăților nedemocratice o constituie acțiunea statului de a supune controlului, în mod deschis sau neafișat, profesia de avocat și activitatea avocaților. Cele mai multe profesii juridice europene întrunesc o combinație de reglementări de stat și o serie de autoreglementări. În multe cazuri, statele, recunoscând importanța principiilor de bază, au folosit legislația ca să le susțină, spre exemplu, prin acordarea suportului statutar confidențialității sau prin acordarea asociațiilor barourilor puterea statutară de a adopta reguli profesionale. CCBE are convingerea că doar elementul puternic al autoreglementării poate garanta independența profesională a avocaților vizavi de stat. De asemenea fără garanția independenței este imposibil ca avocatul să-și îndeplinească obligațiile și rolul său juridic.

La fel, instituirea supravegherii activității profesiei de avocat de către un funcționar public desemnat, prin act administrativ, încalcă Principiile de bază privind rolul barourilor Adoptate de al 8-lea Congres al Națiunilor Unite pentru prevenirea crimei și tratamentul deținuților, Havana, Cuba (27 august - 7 septembrie 1990), în conformitate cu care,

„24. Avocații au dreptul să constituie asociații profesionale de sine stătătoare sau să se alăture unor astfel de asociații pentru a le reprezenta interesele, pentru a promova educația și formarea continuă a acestora precum și pentru a le proteja integritatea profesională. Organul executiv al asociațiilor profesionale este ales de membrii săi și își exercită funcțiile fără imixtiune externă.

[...]

28. Procedurile disciplinare inițiate împotriva avocaților sunt înaintate unei **Comisii de disciplină imparțiale, instituită de profesia de avocat, în fața unei autorități statutare independente sau în fața unei instanțe judecătorești și sunt supuse unui control judiciar independent.**”

Cu referire la art. III – VIII din proiect, achitarea indemnizațiilor (onorariilor) membrilor organelor colegiale ale profesiilor libere conexe sistemului justiției din bugetul Ministerului Justiției riscă să afecteze independența acestora și a profesiei, or independența funcțională a acestor profesii este strâns legată de independența financiară a organului profesional și a membrilor organelor colegiale ale profesiei.

Drept exemplu, membrii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, ai Comisiei pentru etică și disciplină, ai Comisiei de cenzori din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova primesc onorarii pentru fiecare ședință a organelor colegiale la care participă, care se achită în contul bugetului Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Posibilitatea Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a stabili taxe pentru examinarea de către aceste organe colegiale a cererilor adresate lor, este în măsură să compenseze o parte semnificativă din cheltuielile legate de activitatea acestor organe colegiale, inclusiv cele ce țin de plata onorariilor membrilor care le compun.

Prin urmare, considerăm de importanță primordială asigurarea independenței financiare a organelor profesionale ale profesiilor libere conexe sistemului justiției, astfel încât acestea să fie în măsură să achite indemnizații/onorarii membrilor organelor lor colegiale și astfel să contribuie la asigurarea independenței profesiei.

Dorin POPESCU
Președinte al Uniunii Avocaților din Republica Moldova

Digitally signed by Popescu Dorin
Date: 2023.12.19 00:34:29 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Vladislav Cîrlan
Tel. 022 221910

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

mun. Chișinău, str. Teilor 4, MD - 2043
www.instante.justice.md
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

**CHISINAU
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str. Chișinău, 2043
www.instante.justice.md
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

15.12.23 № 4-35/1-3530.

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
aneta.dovbenko@justice.gov.md

Cu referire la scrisoarea Ministerului Justiției cu nr. 03/10958 din 12 decembrie 2023, cu privire la avizarea *proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției)*, Curtea de Apel Chișinău comunică că, susține proiectul prezentat pentru avizare, propuneri și obiecții pe marginea proiectului examinat, nu sunt.

Cu stimă,

**Președinte interimar
al Curții de Apel Chișinău**

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Iurie Iordan'.

Iurie IORDAN

**CURTEA DE APEL
CAHUL**

Republica Moldova, MD-3909, or. Cahul,
str. Ștefan cel Mare, 30
tel. (299) 2 – 55 – 85, tel./fax. (299) 3-26-72
cach@justice.md

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КАХУЛ**

Республика Молдова, MD-3909, г. Кахул
ул. Штефан чел Маре, 30
тел. (299) 2 – 55 – 85, тел./факс. (299) 3-26-72
cach@justice.md

22.12.2023 nr. 487

D-lui Stanislav COPETCHI
Secretar de stat

secretariat@justice.gov.md
aneta.dobenco@justice.gov.md

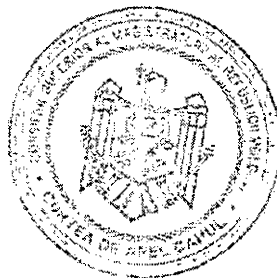
Stimate Domn,

La solicitarea DVS. din 12.12.2023 nr. 03/10958 referitor la avizarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (*unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției*), analizând și studiind proiectul nominalizat, Curtea de Apel Cahul Vă informează:

Obiecții și recomandări din partea judecătorilor Curții de Apel Cahul nu au parvenit.

Cu respect,

**Președinte interimar al
Curții de Apel Cahul**

Galina VAVRIN

MD - 3805, mun. Comrat, str. Lenin, 177
tel./fax: (+373 298) 23446
email: caco@justice.md

MD - 3805, мун. Комрат, ул. Ленина, 177
тел./факс. (+373 298) 23446
email: caco@justice.md

Nr. 2445 din 1 decembrie 2023
La nr. 03/10958 din 12 decembrie 2023

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

La scrisoarea Dumneavoastră parvenită la Curtea de Apel Comrat la data de 12 decembrie 2023, înregistrată cu număr de intrare 2201/e din 12.12.2023 cu privire la inițierea procesului de consultare publică a *proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (privind aspectele privind profesiile sistemului justiției)*, Vă informăm următoarele. Judecătorii Curții de Apel Comrat au luat cunoștințe cu proiectul menționat mai sus și susțin modificările în actele legislative și anume:

- Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură;
- Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
- Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor;
- Legea nr. 113/2010 privind executorii judecătorești;
- Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați;
- Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere;
- Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar;
- Legea nr. 264/2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției.

Urmează de menționat că, un rol important în domeniul administrării și controlului profesiilor conexe justiției îl au comisiile de admitere, de evaluare, de disciplină a profesiilor conexe justiției, cărora prin legi le-au fost delegate unele atribuții ale puterii publice, precum:

- organizarea examenelor de admitere în profesie;
- aprobarea rezultatelor examenelor și adoptarea hotărârilor privind admiterea în profesie;
- desfășurarea procedurilor disciplinare (examinarea plângerilor privind activitatea profesională, constatarea abaterilor disciplinare și aplicarea sancțiunilor disciplinare);
- deciderea cu privire la suspendarea, încetarea și reluarea activității profesionale;
- monitorizarea și evaluarea activității profesionale și alte funcții prevăzute de lege.

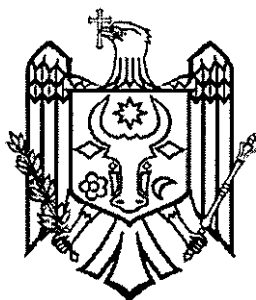
Judecătorii susțin sincronizarea în legile enumerate mai sus a prevederilor privind eliberarea actelor (licenței, autorizației, atestatului) ce confirmă statutul liber-profesioniștilor, în special privind termenul de solicitare a eliberării licenței/autorizației/atestatului și termenul de eliberare a licenței/autorizației/atestatului, unificarea terminologică a plății pentru eliberarea actului ce confirmă statutul profesionistului și precizarea unde urmează a fi depuse sumele destinate achitării serviciului pentru eliberarea licenței/autorizației/atestatului - în contul Ministerului Justiției.

Președinte interimar
al Curții de Apel Comrat

MIRONOV ANDREI

REPUBLICA MOLDOVA
Curtea de Apel Bălți

MD-3100, mun. Bălți,
str. Ștefan cel Mare 54,
tel.: +373(231)22053/20392
fax: +373(231)23143
e-mail: cab@justice.md
web page: instante.justice.md

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
Апелляционная Палата
Бэлць
MD- 3100, мун. Бэлць,
ул.Штефан чел Маре,54
тел.: +373(231) 22053/20392
факс: +373(231)23143
e-mail: cab@justice.md
web page: instante.justice.md

Nr.26265 din 20.12.2023

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

Email: secretariat@justice.gov.md

Email: aneta.dovbenco@justice.gov.md

Cu referire la solicitarea Dvs., parvenită în adresa instanței de apel la 12 decembrie 2023, proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului de justiție), număr unic m. 51 MJ/2023, Vă aducem la cunoștință următoarele:

Proiectul Legii cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului de justiție) a fost supus analizei de către judecătorii Curții de Apel Bălți în cadrul ședinței operative, în rezultatul căreia s-a conchis că, proiectul de lege vizat va contribui la unificarea reglementărilor legale privind activitatea profesiilor conexe sistemului justiției, unificarea prevederilor legale privind actele ce confirmă calitatea profesională a persoanelor care exercită o profesie juridică, va asigura previzibilitate asupra:

- termenelor de solicitare a eliberării licenței/autorizației/atestatului, procedurii de eliberare a acestora, cât și suspendarea procedurii de eliberare a respectivelor acte sau a refuzului în eliberarea lor;
- termenelor de eliberare a licenței/autorizației/atestatului;
- plății pentru eliberarea actului ce confirmă statutul profesionistului.

Suplimentar se notează că, modificările ce vizează stabilirea cuantumului, sursele de plată a indemnizațiilor achitate membrilor comisiilor de admitere, de evaluare, de disciplină a profesiilor conexe justiției (în continuare - comisii profesionale) create în cadrul organelor de autoadministrare a profesiilor juridice va crea condiții echitabile și unitare pentru desfășurarea activității colegiilor și comisiilor constituite, în temeiul legii, pentru supravegherea activității profesiilor conexe sectorului justiției.

Prin urmare, se reține că, prin proiectul propus de lege vor fi create premise pentru eficientizarea activității și atractivitatea funcției de membru în comisiile profesionale, prin remunerarea echitabilă a tuturor membrilor comisiilor profesionale, în raport cu volumul și complexitatea lucrului realizat.

Consecutiv celor menționate, se remarcă că, prin modificările propuse se intervine în vederea elucidării situației de compatibilitate a statutului de funcționar public cu activitatea în cadrul comisiilor profesionale conexe sistemului justiției, întrucât această activitate este în interesul profesiilor juridice și respectiv a statului și neatestându-se în acest caz, un conflict de interese.

În contextul celor notate, se consideră că, prin operarea modificărilor în actele normative ce vizează profesiile conexe sistemului de justiție, se va crea un fundament legislativ coerent și uniform ce reglementează activitatea profesiilor conexe sistemului de justiție, într-un sistem integrat, unitar și accesibil.

Cu respect,

Vicepreședintele interimar

al Curții de Apel Bălți

Digitally signed by Scutelnic Gheorghe
Date: 2023.12.20 08:40:04 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Gheorghe Scutelnic

Executor: Specialist principal al Direcției Sistemizare, Generalizare a Practicii Judiciare și Relații cu Publicul, M.Șușu.

UNIVERSITATEA DE STAT
DIN MOLDOVA

Facultatea de Drept

MD-2009, Chișinău
str. M. Kogălniceanu 67
tel: 57-78-01, fax (+37322) 577853
www.drept.usm.md

26.12.2023 Nr 2209

MOLDOVA STATE
UNIVERSITY

Faculty of Law

MD-2009, Chisinau
67, M. Kogălniceanu-str.
tel: 57-78-01, fax (373-22) 57783
www.drept.usm.md

În primul rând salutăm intenția de omogenizare a cadrului normativ sub aspectul termenelor și taxelor.

În același timp nu putem susține:

1. Introducerea termenului de 30 zile pentru depunerea cererii la Ministerul Justiției;
2. Dreptul Ministerului Justiției de a refuza eliberarea licenței pentru necorespunderea candidatului cu criteriile stabilite de lege.

1.

Considerăm că termenul de 30 zile propus spre a fi introdus în:

- art.13 alin.2 din Legea nr. 264/2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 57-58, art. 159)
- art.22 alin.2 din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 159, art. 582)
- art.12 alin.2 din Legea nr. 113/2010 privind executorii judecătorești (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 2-8, art. 1)
- art.12 alin.2 din Legea nr. 113/2010 privind executorii judecătorești (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 2-8, art. 1)
- art.18 alin.2 din Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 293-296, art. 605)
- art. 12 alin.2² din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 224-233, art. 445)
- art.44 alin.2 din Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 157-162, art. 316)
- art.26 alin.2 din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 277-287, art. 588)

este unul inoportun din următoarele considerente.

1.1.această normă nu întrunește criteriul de previzibilitate.

Potrivit proiectului de lege, licența sau autorizația în domeniile respective se va elibera la cererea depusă de solicitant în termen de 30 de zile de la emiterea hotărârii Comisiei de licențiere sau autorizare respective.

Din conținutul acestei norme nu rezultă care va fi consecința nerespectării acestui termen, respectiv nu este clar care trebuie să fie conduita subiecților implicați și care vor fi efectele unei

asemenea conduite. O asemenea incertitudine lasă loc de interpretări abuzive, incoerente, influențe nepotrivite etc.

Dacă depășirea acestui termen nu va crea nici-o consecință asupra solicitantului, atunci introducerea sa nu este necesară.

Dacă însă acest termen ar fi unul de decădere atunci suntem de părere că el reprezintă o limitare disproporționată în dreptul solicitantului de a primi licența/autorizația.

1.2. Nota informativă argumentează această modificare prin faptul că "sunt situații când de la momentul susținerii examenului și emiterii hotărârii de către comisia responsabilă durează ani, fapt ce pune la îndoială capacitățile și cunoștințele candidatului care nu a profesat în acest timp."

Argumentarea din nota informativă o găsim insuficientă din următoarele motive:

Având în vedere că licența/autorizația este pe termen nelimitat și având în vedere că aceasta nu obligă deținătorul să profeseze – pierderea calităților inițiale poate surveni chiar și după eliberarea licenței. La fel, nu se pune în discuție capacitățile persoanei în situația suspendării licenței. În fine, persoana se poate afla într-o activitate similară celei pentru care a cerut licența și își poate păstra capacitățile chiar și fără a profesa potrivit licenței (de ex: avocatul poate activa jurist, lector universitar, etc, traducătorul autorizat poate activa traducător în incinta unor activități pentru care nu este necesară autorizația respectivă etc). În acest context, raționamentul expus în nota informativă nu este unul care să poate fi considerat drept regulă și care să facă necesară intervenția legislativă.

Din contra, capacitățile profesionale reduse constituie doar un dezavantaj pentru competitivitatea într-un mediu concurențial.

În această ordine de idei, eliberarea licenței pentru candidații care au depus cererea peste o perioadă mai mare de timp, nu poate constitui un impediment în obținerea licenței ci va constitui un dezavantaj pentru competitivitate într-un mediu concurențial.

Această inițiativă poate fi asimilată termenului anterior existent pentru înregistrarea actelor translativă de proprietate în Registrul Bunurilor Imobile. Aceste termen pe bună dreptate a fost exclus. Solicitantul care tergiversează înregistrarea contractului își asumă riscurile neînregistrării.

La fel și în cazul licențelor/autorizațiilor discutate supra, solicitantul care nu depune cererea în termeni proximi își asumă riscurile respective: 1. Ratează șansa de a profesa conform acestei licențe/autorizații și de a obține veniturile respective; 2. Ratează șansa formării unui statut profesional și ratează clientelă; 3. Ratează șansa perfecționării profesionale ca urmare a acumulării experienței și respectiv devine mai puțin concurențial pe o piață liberă.

În opinia noastră, statul nu urmează să intervină printr-un asemenea instrument care este pe de o parte inoportun, iar pe de altă parte nu rezolvă problema în modul în care a fost ea expusă (aceasta fiind posibilă de soluționare prin obligativitatea unei instruirii continue în anumite situații).

2.

Considerăm inoportun ca Ministerul Justiției să poată refuza eliberarea licenței pentru faptul că un candidat nu corespunde criteriilor stabilite de lege. Verificarea faptului dacă candidatul corespunde cu criteriile stabilite de lege este atribuția Comisiilor de licențiere/autorizare.

Dacă MJ consideră că actele acestor comisii sunt ilegale/incorecte, el poate pe baze generale să le conteste și prin intermediul instanței să obțină suspendarea provizorie a acestora.

Rolul Ministerului Justiției în procedura de eliberare a licențelor este unul de control, dar nu de examinare în fond a chestiunii respective, ultima atribuindu-se Comisiilor de licențiere/autorizare. Astfel, decizia despre corespunderea pretendentului cu criteriile prevăzute de lege nu poate fi pusă în seama Ministerului Justiției, aceasta reprezentând o ingerință nejustificată în procedura de licențiere/autorizare și în același timp oferă aceleași atribuții unor organe diferite, fără a delimita care dintre ele are decizia finală în soluționarea acestei chestiuni (cum ar fi de ex: CSM vs Președintele RM în cazul numirii judecătorilor).

În plus, nota informativă nu argumentează în general această chestiune, respectiv ea pare a fi lipsită de necesitate și propusă spre introducere fără o justificare suficientă.

Șefă Departament Drept Procedural

BELEI Elena
dr.conf.univ.,

**ASOCIAȚIA SURZILOR
DIN REPUBLICA
MOLDOVA**

**ОБЩЕСТВО ГЛУХИХ
РЕСПУБЛИКИ
МОЛДОВА**

MD-2009, mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 1
Tel. +373 22 729925; Fax. +373 22 729927
email: deaf.moldova@gmail.com

МД-2009, мун. Кишинэу, ул. Василе Александри, 1
Тел. +373 22 729925; Факс. +373 22 729927
email: deaf.moldova@gmail.com

13.12.2023

01-07/96

Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
Secretarului de stat
Stanislav Copețchi

Mult stimat Domn,
AO „Asociația Surzilor din Republica Moldova” vă prezintă avizul pozitiv la proiectul cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției).
Obiecții nu avem.

Cu respect,

Președintele (administrator)
AO „Asociația Surzilor
din Republica Moldova”

Ruslan LOPATIUC

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

Nr. 15-547 din 20.02.2024

Ministerul Justiției
secretariat@justice.gov.md
aneta.dovbenco@justice.gov.md

Urmare examinării repetate a proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (*unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției*) (număr unic 1065/MJ/2023), în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.

Secretar de stat

Viorel GARAZ

Digitally signed by Garaz Viorel
Date: 2024.02.26 09:32:01 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex.: R. Niculcea, tel. 022-250-656

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

nr. 24/ 692 din 10.02. 2024

la nr. _____ din _____

Ministerul Justiției

Copia: **Cancelaria de Stat**

Ministerul Sănătății a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (*unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției*) (*număr unic 1065/MJ/2023*), și reieșind din competențele funcționale menționăm, că susținem proiectul fără obiecții și propuneri.

Ministru

Digitally signed by Nemerenco Ala
Date: 2024.02.19 12:37:36 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ala NEMERENCO

Ex: D.Noroc

Tel:022268849

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău

Tel. +373 22 268 885, +373 22 268 818; Fax. +373 22 738 781; e-mail: office@ms.gov.md

<https://ms.gov.md>

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

16.02.2024 nr. 07/4-04/74

La nr. 03/1313 din 12.02.2024

Referitor la număr unic 1065/MJ/2023

Ministerul Justiției

Cu referință la demersul Ministerului Justiției nr.03/1313 din 12 februarie 2024, Ministerul Finanțelor, a *examinat repetat proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) (număr unic 1065/MJ/2023)*, și în limitele competențelor funcționale, comunică următoarele.

Referitor la art. I din proiect.

Obiectivele politicii fiscale și vamale pe termen mediu, sunt bazate pe un sistem de impozitare echitabil și pe principii generale de impozitare, fără extinderea facilităților fiscale. Iar orice propunere ce vizează diminuarea veniturile bugetare urmează fi însoțită de o analiză economico-financiară.

La aceasta, remarcăm faptul că autorul nu prezintă în Nota informativă a proiectului careva argumente privind necesitatea extinderii facilităților fiscale privind scutirea de impozitul pe venit a organelor de autoadministrare a profesiilor conexe justiției.

Totodată, în cadrul normativ de reglementare a profesiilor conexe justiției terminologia de „organe de autoadministrare” este utilizată neuniform. La fel și statutul și forma organizatorico-juridică a acestora diferă considerabil.

Concomitent, potrivit art.35 alin.(3) din Legea nr.1260/2002 și art.45 alin.(5) din Legea nr.69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor, Uniunea Avocaților și Camera Notarială sunt în drept să realizeze alte venituri decât contribuțiile și taxele obligatorii.

La fel, potrivit art.5 din Codul fiscal nr.1163/1997:

- activitate de întreprinzător, afacere (business) reprezintă orice activitate conform legislației, cu excepția muncii efectuate în baza contractului (acordului) de muncă, desfășurată de către o persoană, având drept scop obținerea venitului, sau, în urma desfășurării căreia, indiferent de scopul activității, se obține venit (pct.16));
- activitate profesională în sectorul justiției reprezintă activitate permanentă desfășurată în cadrul formelor de organizare a activității prevăzute de lege de către

avocat, avocat-stagiar, notar public, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară (pct.362).

În această ordine de idei, activitatea desfășurată de Uniunea Avocaților și Camera Notarială, în scopuri fiscale, se califică ca activitate de întreprinzător conform art.5 pct.16) din Codul fiscal.

Astfel, considerăm inoportun extinderea facilităților fiscale privind scutirea de impozitul pe venit a organelor de autoadministrare a profesiilor conexe justiției, urmând ca asupra organelor de autoadministrare a profesiilor conexe justiției să se extindă normele actuale ale Codul fiscal.

În contextul celor expuse supra, art. I urmează a fi exclus din proiect.

Referitor la art. II- IX din proiect.

Ministerul Finanțelor, reiterează poziția expusă prin avizul 07/4-03/552/1911 din 22.12.2022, cu privire la substituirea textul ”nu mai mult decât pentru 3 ședințe pe lună” cu textul ”nu mai mult decât pentru o ședință pe lună”.

Totodată, urmează ca Ministerul Justiției să efectueze o analiză suplimentară prin prisma avizului Uniunii Avocaților, care menționează că achitarea din bugetul Ministerului Justiției a indemnizațiilor riscă să afecteze independența membrilor organelor colegiale ale profesiilor libere conexe sistemului justiției, deoarece independența funcțională a acestor profesii este legată de independența financiară a organului profesional.

La fel, se menționează faptul că membrii a 3 comisii din partea Uniunii Avocaților sunt deja remunerați din contul bugetului Uniunii, iar Ministerul propune ca aceștia să mai fie remunerați suplimentar și din mijloacele bugetului de stat. Astfel, considerăm că nu poate fi susținută propunerea ca unii membrii să beneficieze de indemnizație pentru participarea la aceiași ședință din două surse.

În acest context, prin prisma stabilirii sursei de finanțare a indemnizației, urmează să fie analizată posibilitatea remunerării doar acelor profesii conexe justiției (experții judiciari, traducători și interpreți) care nu dispun de organ profesional, și este dificilă remunerarea acestora de către comisiile lor profesionale.

Prin urmare, Ministerul Finanțelor solicită respectuos considerarea obiecțiilor/prounerilor formulate la modificarea proiectului.

Digitally signed by Dina ROȘCA
Date: 2024.02.16 17:20:35 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dina ROȘCA

Secretar general al ministerului

*Ex. Rotaru Ștefănița/Eremeeva Anastasia
Tel: 26-27-20/ : 26-28-02
E-mail: stefanitu-victoria.rotaru@mef.gov.md*

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75 tel. (373-22) 255-830, fax. (373-22) 255-236 email: mai@mai.gov.md
www.mai.gov.md c/d 210105010370133, Ministerul Finanțelor, Trezoreria de Stat IDNO 1006601000130

Nr. 44/22 - 686 din 14 februarie 2024

La nr. 03/1313 din 12 februarie 2024

Ministerul Justiției

Ministerul Afacerilor Interne a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (număr unic 1065/MJ/2023), autor - Ministerul Justiției și având în vedere că avizul nr. 44/22-5680 din 15 decembrie 2023 nu a fost reflectat în Sinteza obiecțiilor și propunerilor pe marginea acestuia, reiterează recomandările expuse anterior.

Secretar de stat

Daniella MISAIL-NICHITIN

Digitally signed by Misail-Nichitin Daniella
Date: 2024.02.14 15:09:12 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**CONSILIUL SUPERIOR
AL MAGISTRATURII**

mun. Chișinău, str. M. Eminescu, nr.5,
cod poștal: 2009, Republica Moldova
www.csm.md; e-mail: secretariat@csm.md
tel.: 022-990-990, fax: 022-22-73-20

**THE SUPERIOR COUNCIL
OF MAGISTRACY**

5. M. Eminescu Street, Chișinău, Republic of
Moldova, Post.Code: 2009
www.csm.md; e-mail: secretariat@csm.md
phone nr.: 022-990-990, fax:022-22-73-20

A V I Z

asupra proiectului de Lege cu privire la modificarea
unor acte normative (unele aspecte privind profesiile juridice
conexe sistemului justiției)

19 februarie 2024

mun. Chișinău

În adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit demersul Ministerului Justiției referitor la avizarea repetată a proiectului de Lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile juridice conexe sistemului justiției), înregistrat la Cancelaria de Stat cu numărul unic 1065/MJ/2023 și ulterior remis autorităților spre avizare.

Potrivit notei informative, profesiile conexe justiției (avocat, notar, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar, interpret/traducător) dispun de propriul cadru normativ ce reglementează principiile de exercitare a activității profesionale, statutul liber-profesionistului, modul de accedere în profesie, modalitățile de organizare și de autoadministrare a profesiilor, precum și modalitățile de control ale activității realizate de exponenții respectivelor profesii. Cadru normativ de reglementare cuprinde:

- Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură;
- Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor;
- Legea nr. 113/2010 privind executorii judecătorești;
- Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați;
- Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere;
- Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar;
- Legea nr. 264/2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției.

Deși profesiile conexe justiției dispun de reglementări speciale pornind de la specificul și misiunea acestora unele aspecte, în special, privind modul de accedere în profesie și actul ce confirmă statutul profesionistului se impun a fi sincronizate.

Obiectivele proiectului sunt:

- crearea premiselor pentru eficientizarea activității și atractivitatea funcției de membru în comisiile profesionale, prin remunerarea echitabilă a tuturor membrilor comisiilor profesionale, proporțional cu volumul și complexitatea lucrului realizat;
- reglementarea expresă a compatibilității funcției publice cu calitatea de membru în comisiile profesionale;
- unificarea regulilor de eliberare a actelor ce confirmă statutul

liberprofesionistului prin instituirea termenelor similare pentru solicitarea și eliberarea actelor menționate, precum și aplicarea aceluiași costuri pentru serviciile prestate de minister;

- stabilirea competenței Ministerului Justiției de a verifica întrunirea de către candidați a tuturor condițiilor pentru accesarea în profesiile conexe sistemului justiției în scopul asigurării admiterii în respectivele profesii a persoanelor cu un grad sporit de integritate pentru a nu discredita respectiva profesie și imaginea întregului sistem al justiției;

- excluderea tratamentului diferențiat dintre organele de autoadministrare a profesiilor conexe justiției și alte organizații/asociații care întrunesc aceleași cerințe de constituire și activitate.

Principalele prevederi ale proiectului de Lege se referă la:

1. Eliberarea actelor (*licenței, autorizației, atestatului*) ce confirmă statutul liber-profesioniștilor.

2. Remunerarea membrilor comisiilor profesionale.

3. Extinderea activităților compatibile cu funcția publică.

4. Extinderea listei subiecților scutiți de la plata impozitului pe venit.

Indiferent de denumirea actului ce investeste persoana cu dreptul de a exercita profesia (licență, atestat, autorizație), acesta se eliberează de aceeași autoritate publică – Ministerul Justiției, iar regulile privind eliberarea acestuia urmează a fi similare:

Prerogativa Ministerului Justiției de a elibera acte ce confirmă statutul liber-profesioniștilor derivă atât din legile enumerate supra, precum și din Nomenclatorul lucrărilor efectuate și serviciilor prestate contra plată de Ministerul Justiției și instituțiile subordonate ale acestuia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 241/2006.

Consiliul Superior al Magistraturii avizează pozitiv proiectul de lege cu unele propuneri la capitolul ce reglementează crearea premiselor pentru eficientizarea activității funcției de membru în comisiile profesionale, prin reglementarea expresă a compatibilității funcției publice cu calitatea de membru în comisiile profesionale.

În acest sens Consiliul Superior al Magistraturii vine cu următoarele propuneri:

Prin Art. III se propune completarea art. 25 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230-232, art. 840), cu modificările ulterioare, cu alineatul (2⁵) cu următorul cuprins: „(2⁵) Nu se află în situație de incompatibilitate funcționarul public desemnat, prin act administrativ, în componența comisiilor de licențiere, atestare, autorizare și disciplină, calificare și evaluare a reprezentanților profesiilor juridice, din colegiile sau comisiile disciplinare și consiliile constituite în vederea supravegherii activității profesiilor conexe sistemului justiției.”

Consiliul Superior al Magistraturii menționează că, dispozițiile generale privind incompatibilitățile sunt cuprinse în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Conform art. 16 din Legea nr. 133/2016: subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate

publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Prin urmare, art. 16 Legea nr.133/2016 urmează a fi completat cu dispoziția „ Prin excepțiile stabilite prin legea specială aceste prevederi nu se aplică.,

Totodată, potrivit legilor ce reglementează activitatea profesiilor conexe sistemului justiției, membri în Organele de autoadministrare a profesiilor conexe justiției pot fi desemnate și persoane care dețin statut *de demnitate publică* (art.12 Legea nr. 113/17.06.2010 privind executorii judecătorești ; art.24. Legea nr..69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor ...)

În acest context, urmează a fi completate și legile care derivă din alin.(2) art. 12 Legea nr. 199/16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică. Potrivit acestei norme:

(1) Demnitarul nu este în drept să desfășoare orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților didactice și științifice.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică în cazul în care Constituția sau Legea specială ce reglementează activitatea demnitarului conține prevederi referitoare la situația de incompatibilitate specifică a demnitarului respectiv ori prevederi referitoare la o situație similară.

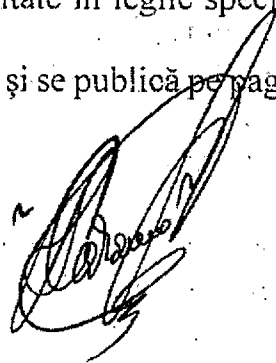
Astfel de modificări au fost introduse prin Legea nr.96/14.04.2022 pentru modificarea unor acte normative: în art. 8 alineatul (1) din Legea nr.544/1995 cu privire la statutul judecătorului; art. 14 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură fiind introdusă dispoziția: a) orice altă funcție sau activitate remunerată, cu excepția activității didactice, științifice, de creație și în organele colegiale din cadrul autorităților sau instituțiilor publice.

Totodată, asemenea prevederi nu se conțin în alte Legi speciale și anume: Legea nr. 52/03.04.2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), (art.10 incompatibilități); Codul Audiovizualului (art.44), alte Legi ce reglementează activitatea funcționarilor ce dețin statut de demnitate publică.

Propunerile înaintate vor aduce claritate în legile speciale ce reglementează activitatea funcțiilor de demnitate publică.

Avizul se remite Ministerului Justiției și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

**Președintele ședinței Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii**

Sergiu CARAMAN

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
A REPUBLICII MOLDOVA

THE SUPREME COURT OF JUSTICE
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, nr.70,
Republica Moldova, MD-2009, tel. (+ 373 22) 22
15 47, tel./fax:(+ 373 22) 22 52 27,
e-mail: info@csj.md

Chișinău, M. Kogalniceanu 70 street,
Republic of Moldova, MD-2009, tel. (+373
22) 22 15 47, tel./ fax: (+373 22) 22 52 27,
e-mail: info@csj.md

Nr. 94 din 15 februarie 2024

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
secretariat@justice.gov.md

Cu referire la solicitarea Dvs nr. 03/1313 din 13 februarie 2024 privind avizarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) înregistrat cu numărul unic **1065/MJ/2023**, Curtea Supremă de Justiție Vă comunică următoarele:

În urma examinării proiectului remis spre avizare cât și a notei informative, în temeiul art. 33 alin. (1) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, dorim să menționăm că în principiu, Curtea Supremă de Justiție salută modificările propuse prin proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative.

Astfel Curtea consideră că modificările propuse vor crea premise pentru eficientizarea activității și atractivitatea funcției de membru în comisiile profesionale, prin remunerarea echitabilă a tuturor membrilor comisiilor profesionale, proporțional cu volumul și complexitatea lucrului realizat. Totodată v-a unifica regulile de eliberare a actelor ce confirmă statutul liber-profesionistului prin instituirea termenelor similare pentru solicitarea și eliberarea actelor menționate, precum și aplicarea acelorași costuri pentru serviciile prestate de minister. De asemenea, Curtea specifică că stabilirea competenței Ministerului Justiției de a verifica întrunirea de către candidați a tuturor condițiilor pentru accesarea în profesiile conexe sistemului justiției va avea drept scop asigurarea admiterii în respectivele profesii a persoanelor cu un grad sporit de integritate pentru a nu discredita respectiva profesie și imagine a întregului sistem al justiției.

Digitally signed by Miron Aliona
Date: 2024.02.19 14:44:51 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Aliona Miron
Președinte interimar

Centrul de Medicină Legală

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova

MD 2025, mun. Chișinău, str. Vl. Korolenco, 8; tel. +373 22 727933
IDNO 1006601004105; www.medicina-legala.md; cancelaria.cml@cml.gov.md

Nr. 202401E01798 din „ 14 ” februarie 2024
La nr. 03/1313 din „ 12 ” februarie 2024

Dlui Stanislav COPETCHI
Secretar de Stat
Ministerul Justiției
secretariat@justice.gov.md
cc: aneta.dovbenco@justice.gov.md

Stimate Secretar de Stat,

Prin prezenta, Centrul de Medicină Legală Vă comunică, că a examinat solicitarea Dumneavoastră nr. 03/1313 din 12.02.2024 de *avizare repetată a proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) (număr unic 1065/MJ/2023)*.

În acest sens, Vă comunicăm că am luat cunoștință cu materialele furnizate și Vă informăm că obiecții legate de conținutul actualului proiect nu sunt, reieșind din obiectivele proiectului și esența normelor legislative la moment.

Proiectul propus este susținut în totalitate de Centrul de Medicină Legală.

Cu respect,
Director

Digitally signed by Șarpe Vasile
Date: 2024.02.14 09:51:36 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vasile ȘARPE

CAMERA NOTARIALĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA

adresa: MD-2012, mun. Chișinău, str. București 90, of. 16

www.cnm.md; camera.notariala@cnm.md, (022) 000 701, (022) 000 702, 061077753

Nr. 129/2024 din 16 februarie 2024

La nr. 03/1313 din 12 februarie 2024

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

MD-2012, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 82

e-mail: secretariat@justice.gov.md

Urmare a examinării proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea *proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției)* (număr unic 1065/MJ/2023), Camera Notarială comunică următoarele.

Organul profesional al notarilor exprimă susținerea operării modificărilor legislative, care țin să armonizeze și să uniformizeze legislația în vigoare, precum și să conțină prevederi ce reflectă aplicarea unui **tratament echitabil** față de subiecții vizați, însă reiterează că micșorarea cuantumului indemnizației pentru membrii Comisiei de licențiere a activității notariale reprezintă un tratament diferențiat, ținând cont de faptul că doar membrii acestei comisii, prin modificările propuse, sunt defavorizați.

Totodată, menționăm că din opinia Ministerului Justiției expusă la pct. 11 din tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor la proiectul vizat, nu se deslușește finalitatea ideii privind creșterea cunatumului remunerației. În acest sens, având în vedere că salariul mediu lunar prognozat pe economie, se stabilește în dependență de indicatorii macroeconomici prognozați (produsul intern brut pe categorii de resurse și utilizări, indicele prețurilor de consum, veniturile și cheltuielile bugetare ș.a.) din Republica Moldova, precum și informațiile privind situația social-economică, tendințele de dezvoltare ale țării pentru o anumită perioadă, aceasta semnalează despre incertitudinea privind creșterea anuală a mărimii remunerației.

În ceea ce ține de propunerea Camerei Notariale înaintată în avizul precedent (nr. 606 din 14.12.2023), privind completarea prevederilor art. 52 din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor, cu un nou alineat, ce ține de remunerarea membrilor Comisiei de etică din contul Camerei Notariale, susținem în continuare poziția dată și solicităm respectuos luarea în considerare a acesteia, având în vedere importanța comisiei și faptul că aceasta reprezintă un filtru pentru Colegiul disciplinar, în ceea ce ține de examinarea petițiilor. Atsfel, temeiul art. 52 alin. (5) din Legea nr. 69/2016, Comisia de etică transmite spre examinare în adresa Colegiului disciplinar, dosarele notarilor, în privința cărora s-a constatat încălcarea prevederilor Codului de etică al notarilor, pasibile de răspundere disciplinară.

În acest fel, vizavi de opinia Ministerului Justiției expusă la pct. 12 din tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor la proiectul vizat, reliefăm asupra importanței unui astfel de organ precum este Comisia de etică, care necesită a fi apreciată la justa valoare, fiind un garant al respectării prevederilor legale ce țin inițial de comportamentul etic al profesionistului, având legătură direct cu statutul profesiei de notar, cel din urmă fiind exponentul puterii de stat. Subsidiar,

marcăm că prin propunerea înaintată, Camera Notarială își asumă obligația de remunerare a membrilor comisiei de etică, din contul mijloacelor financiare proprii, în acest fel în contextul modificărilor propuse, respectându-se principiul consacrat în art. 5 lit. f¹) din Codul muncii – *remunerarea egală pentru o muncă egală sau pentru o muncă de valoare egală*.

Prin urmare, Camera Notarială în continuare își exprimă deschiderea în sensul colaborării pentru îmbunătățirea și consolidarea cadrului normativ existent și facilitarea aplicării acestuia pentru subiecții vizați.

Cu respect,

Președinta Camerei Notariale

Ex.: Anton J.

Tel.: 022 000-701 / 022 000-702

Digitally signed by Teleucă Aliona
Date: 2024.02.16 11:58:24 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Aliona TELEUCĂ

Uniunea Avocaților din Republica Moldova
Союз Адвокатов Республики Молдова
Union of Advocates of the Republic of Moldova

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 46, tel.: 022226152, fax: 022226152
email: uniunea.avocatorilor.rm@gmail.com, www.uam.md

Nr. UA/128/2024 din 20.02.2024

La nr. 03/1313 din 12.02.2024

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

secretariat@justice.gov.md

aneta.dovbenko@justice.gov.md

Urmare avizării repetate a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează un ele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) (număr unic 1065/MJ/2023), autor - Ministerul Justiției, constatăm că nu au fost luate în considerație propunerile formulate anterior de Uniunea Avocaților din Republica Moldova în avizul nr. UA/815/2023 din 18.12.2023.

Din analiza de impact și conținutul notei informative, dar și din contraargumentele autorului proiectului prin care a respins propunerile formulate în avizul inițial, rezultă că autorul proiectului NU a efectuat un studiu al bugetelor organelor profesionale ale notarilor, administratorilor autorizați și a executorilor judecătorești, precum și a veniturilor reprezentanților acestor profesii liberale care contribuie la formarea acestor bugete, pentru a putea exclude cu certitudine opțiunea remunerării reprezentanților delegați de aceste profesii în cadrul organelor colegiale proprii.

I. În acest context reiterăm obiecțiile noastre referitoare la Art. V, VI, IX din proiect, considerând că achitarea indemnizațiilor (onorariilor) membrilor organelor colegiale ale profesiilor libere conexe sistemului justiției din bugetul Ministerului Justiției riscă să afecteze independența acestora și a profesiei, or independența funcțională a acestor profesii este strâns legată de independența financiară a organului profesional și a membrilor organelor colegiale ale profesiei.

Drept urmare, la Art. V propunem Legea nr. 113/2010 privind executorii judecătorești (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 2-8, art. 1), cu modificările ulterioare, să se modifice după cum urmează:

Articolul 11 se completează cu alineatul (2¹), în următoarea redacție: „(2¹) Membrii Comisiei de licențiere, inclusiv membrii supleanți, beneficiază, pentru fiecare ședință la care participă, de o indemnizație echivalentă cu a zecea parte din salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul în curs. Pentru 4 reprezentanți, membrul supleant și secretarul comisiei desemnați de Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești indemnizația se achită din contul Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, însă nu mai mult decât pentru trei ședințe pe lună. Pentru un reprezentant desemnat de Ministerul Justiției, un judecător desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii, un lector universitar în materie de drept, desemnat de Uniune și un supleant corespunzător desemnați conform prevederilor alin. (1), indemnizația se achită din contul mijloacelor financiare alocate Ministerului Justiției din bugetul de stat, însă nu mai mult decât pentru trei ședințe pe lună.”

În aceeași manieră propunem a se reglementa și la articolele VI, IX din proiect, astfel încât

pentru membrii numiți/aleși din rândurile reprezentanților profesiilor libere respective în cadrul organelor colegiale de autoadministrare ale profesiei, remunerarea să fie efectuată din contul bugetelor organelor profesionale, iar în rest din contul bugetului alocat Ministerului Justiției.

În acest mod, se va permite organelor profesiilor libere conexe sistemului justiției să-și consolideze independența profesiei și autonomia financiară proprie a organelor profesionale, astfel încât acestea să activeze pe principiul libertății, independenței, autoreglementării și autonomiei profesiei. În același context sunt relevante și argumentele expuse anterior în avizul inițial al Uniunii Avocaților din Republica Moldova (UARM).

În caz contrar, UARM riscă să rămână singura profesie liberală din domeniul justiției care reușește să-și asigure autonomia și independența, strâns legată de autonomia financiară a profesiei. În consecință, va fi dificil în continuare ca avocații să fie asociați cu notarii, executorii judecătorești, administratorii autorizați, ca făcând parte toți din cadrul profesiilor libere și independente. Dimpotrivă, va fi mult mai ușor să fim excluși din reglementările existente și aplicabile profesiilor conexe justiției prin care să ni se impună prime și contribuții de asigurare obligatorie de asistență medicală și socială la același nivel cu aceste profesii.

Cu referire la alin. (2) art. 22 al Legii nr. 1260/2002, privind termenul de 30 de zile pentru depunerea cererii de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, reiterăm observațiile din avizul inițial și consideram a fi un termen nejustificat de restrâns pentru profesia de avocat, or argumentele din nota informativă nu se referă decât la situația din cadrul celorlalte profesii libere conexe sistemului justiției, nu și la avocați.

Digitally signed by Popescu Dorin
Date: 2024.02.25 22:44:27 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dorin POPESCU
Presedinte al Uniunii Avocatilor din Republica Moldova

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL NAȚIONAL DE EXPERTIZE JUDICIARE
www.cnej.gov.md; e-mail: cnej@justice.gov.md; tel: 238-705, 238-422, fax.: 820-892
MD-2009, mun. Chișinău, str.Maria Cebotari, 2

Nr. 040/08 din 16.02.2024
La nr. 03/1313 din 12.02.2024

Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
e-mail: secretariat@justice.gov.md

Cu referire la dispoziția Ministerului Justiției nr. 03/1313 din 12.02.2024 (nr.intrare CNEJ 52/08 din 13.02.2024), privind avizarea repetată a proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) (număr unic 1065/MJ/2023), Centrul Național de Expertize Judiciare Vă aduce la cunoștință următoarele.

La Art.VII, reiterăm dezacordul cu omiterea/excluderea prevederilor referitoare la faptul că *"Datele cu privire la licențele eliberate se includ în Registrul de stat al experților judiciari în termen de 10 zile de la eliberarea acestora.,"* (art. 44, alin.(4) Legea 68/2016 – varianta actuală), ori neefectuarea înscrierilor vizate, sau efectuarea acestora într-un termen mai îndelungat va crea impedimente în activitatea organelor judiciare și a expertului judiciar respectiv.

Totodată, considerăm că prevederile privind eliberarea Licenței pentru exercitarea profesiei de expert judiciar contra unei plăți în mărime de 450 lei, achitate în contul Ministerului Justiției, urmează a fi aplicate doar în cazul persoanelor care intenționează să-și desfășoare activitatea în domeniul expertizei judiciare în cadrul unui birou de expertiză judiciară. Or, perceperea unei asemenea taxe de la angajații instituțiilor publice de expertiză judiciară, va crea impedimente majore în recrutarea personalului și asigurarea instituțiilor cu cadre noi de experți (candidații fiind descurajați nu doar de salariul neatractiv comparative cu domeniul privat, dar inclusiv de aceste cheltuieli suplimentare ce urmează să le suporte). Prin urmare, solicităm respectuos revizuirea subiecților cărora li se aplică prevederile sus-menționate.

În rest, în limitele competențelor funcționale, Centrul Național de Expertize Judiciare comunică lipsa propunerilor sau obiecțiilor pe marginea proiectului nominalizat.

Cu respect,

Director

Digitally signed by Cataraga Olga
Date: 2024.02.16 16:35:47 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

dr. Olga CATARAGA

REPUBLICA MOLDOVA

Uniunea Națională a Executorilor

Judecătorești

REPUBLIC OF MOLDOVA

National Union of the Judicial

Officers

unejmoldova@gmail.com

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev 3/A, et. 3

tel/fax: (373) 22 876 521

Nr. 192 din 15.02.24

Ministerul justiției

În contextul solicitării cu nr. 03/1313 din 12.02.24, privind avizarea repetată a proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției), Uniunea Națională a executorilor judecătorești comunică următoarele:

- proiectul oferă soluții pentru mai multe aspecte aferente activității organelor profesionale - fapt pentru care este salutară inițiativa Ministerului Justiției de a le lua în vizor;
- referitor la propunerea de modificare a art. 12, al. (3) al legii 113/2020, considerăm că sintagma "până la obținerea informațiilor complete" este prea opacă și nu oferă previzibilitate. Or, neexistând nici limite temporare, nici o listă clară, exhaustivă a "informațiilor complete, ce ar putea fi obținute, există riscul unor "dilatări" arbitrare a termenului de amânare. În acest sens, am sugera să se prevadă un termen maxim de amânare a eliberării licenței (30-45 zile) – termen în care autoritatea emitentă să depună diligența necesară pentru a colecta toate informațiile pe care le consideră necesare.
- suplimentar propunerilor incluse în proiect, propunem completarea anexei 9 la Legea bugetului de stat pentru anul 2024, la p. 1, lit. d) subpunct 2) cu sintagma "organe de autoadministrare a profesiilor conexe justiției", iar la subpunctul 4) - după sintagma "birouri de avocați" –includerea sintagmei "birourilor executorilor judecătorești". Aceste completări ar remedia situații inechitabile când organele profesionale, care acționează întru executarea unor sarcini de interes public nu beneficiază de înlesniri la calcularea cuantumului de locațiune a spațiilor publice în care își țin sediul – în contrast cu oricare alte asociații obștești sau organizații ale sculptorilor etc. a celor ce prestează servicii sportive, poștale etc. Completarea de la p. 4) ar pune în situație egală cu birourile de avocați și birourile executorilor judecătorești, la luarea în locațiune a spațiilor publice. De facto, ar fi echitabil ca această înlesnire să fie aplicată tuturor profesioniștilor din domeniul justiției (notari, mediatori etc).
Respectiva propunere a fost în repetate rânduri înaintată de UNEJ, însă spre regret, rămânea a fi doar discutată, nu și promovată.

În rest, exprimăm susținerea pentru proiectul respectiv, or promovarea lui ar putea eficientiza activitatea organelor colegiale profesionale.

Președinte

Roman Talmaci

REPUBLICA MOLDOVA
CURTEA DE APEL
COMRAT

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
АПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КОМРАТ

MD - 3805, mun. Comrat, str. Lenin, 177
tel./fax: (+373 298) 23446
email: caco@justice.md

MD - 3805, мун. Комрат, ул. Ленина, 177
тел./факс. (+373 298) 23446
email: caco@justice.md

Nr. 414 din 15 februarie 2024
La nr. 03/1313 din 12.02.2024

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA
Domnul Stanislav COPEȚCHI
Secretar de stat

La solicitarea Dumneavoastră nr. 03/1313 din 12.02.2024 parvenită la Curtea de Apel Comrat prin poșta electronică, înregistrată cu nr. de intrare 283/e din 13.02.2024, privind avizarea repetată a proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) (nr. unic 1065/MJ/2023).

Vă informăm, că judecătorii Curții de Apel Comrat au luat cunoștință cu materialele furnizate. Cu privire la avizele la proiectul menționat, judecătorii Curții de Apel Comrat s-au expus anterior prin scrisoarea cu număr de ieșire nr. 2745 din 21.12.2023 este indicată în **Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative** (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) anexată și careva eventualele obiecții legate de conținutul acestuia nu sunt.

Cu respect,

Președinte interimar
al Curții de Apel Comrat

Andrei MIRONOV

Ex.: Valentina Aladova
specialist superior al serviciului generalizare și sistematizare
a practicii judiciare în materie civilă, comercială și de contencios administrativ
e-mail: caco@justice.md / tel. 0298 2-69-14

Atenție! Acest document conține date cu caracter personal, prelucrate în conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 08.07.2011 «Privind protecția datelor cu caracter personal». Acest document nu se supune publicității. Operațiunile efectuate cu acest document fără drept în acest sens se sancționează în conformitatea cu cadrul normativ al Republicii Moldova.

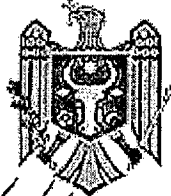
**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

mun. Chișinău, str. Teilor 4, MD - 2043

www.instante.justice.md

Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

№ 4-35/4-377 din 16.04.2024

**CHISINAU
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str. Chișinău, 2043

www.instante.justice.md

Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

secretariat@justice.gov.md

aneta.dovbenko@justice.gov.md

Cu referire la scrisoarea Ministerului Justiției cu nr. 03/1313 din 12 februarie 2024, privind *proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției)*, număr unic 1065/MJ/2023, Curtea de Apel Chișinău comunică că, susține proiectul prezentat repetat pentru avizare, sugestii și obiecții pe marginea proiectului examinat, nu sunt.

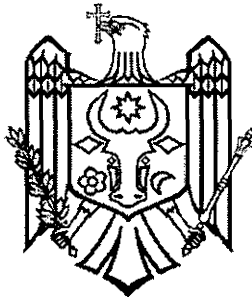
Cu stimă,

**Președinte interimar
al Curții de Apel Chișinău**

Ghenadie MÎRA

REPUBLICA MOLDOVA
Curtea de Apel Bălți

MD-3100, mun. Bălți,
str. Ștefan cel Mare 54,
tel.: +373(231)22053/20392
fax: +373(231)23143
e-mail: cab@justice.md
web page: instante.justice.md

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
Апелляционная Палата
Бэлць
MD- 3100, мун. Бэлць,
ул.Штефан чел Маре,54
тел.: +373(231) 22053/20392
факс: +373(231)23143
e-mail: cab@justice.md
web page: instante.justice.md

Nr. 3350 din 16.02.2024

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

Email: secretariat@justice.gov.md

Email: aneta.dovbenco@justice.gov.md

Cu referire la solicitarea Ministerului Justiției nr.03/1313 din 12 februarie 2024, parvenită în adresa Curții de Apel Bălți, înregistrată la 13 februarie 2024, număr de intrare 81, privind examinarea și avizarea repetată a proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (*unele aspecte privind profesiile conexe sistemului de justiție*), număr unic 1065/MJ/2023, Vă comunicăm că:

Proiectul Legii cu privire la modificarea unor acte normative (*unele aspecte privind profesiile conexe sistemului de justiție*), argumentele prezentate în nota informativă, analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectului vizat, cât și sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege vizat au fost supuse analizei de către judecătorii Curții de Apel Bălți în cadrul ședinței operative, în rezultatul căreia s-a ajuns la concluzia că, modificările propuse sunt oportune și necesare, având drept scop să asigure soluționarea unor aspecte neclare în domeniul administrării și controlului profesiilor conexe justiției.

În acest sens, se va contribui la: unificarea reglementărilor legale privind activitatea profesiilor conexe sistemului justiției, unificarea prevederilor legale privind actele ce confirmă calitatea profesională a persoanelor care exercită o profesie juridică, va asigura previzibilitate asupra termenelor de solicitare a eliberării licenței/autorizației/atestatului,

procedurii de eliberare a acestora, cât și suspendarea procedurii de eliberare a respectivelor acte sau a refuzului în eliberarea lor; termenelor de eliberare a licenței/autorizației/atestatului; plății pentru eliberarea actului ce confirmă statutul profesionistului.

Drept urmare, se notează că, prin proiectul propus de lege vor fi create premise pentru eficientizarea activității și atractivitatea funcției de membru în comisiile profesionale, prin remunerarea echitabilă a tuturor membrilor comisiilor profesionale, în raport cu volumul și complexitatea lucrului realizat.

Modificările propuse vor face claritate asupra administrării și controlului exercitării profesiilor conexe justiției, creând fundamentul legislativ coerent și uniform ce reglementează activitatea profesiile conexe sistemului de justiție.

Cu respect,

Vicepreședintele interimar

al Curții de Apel Bălți

Digitally signed by Scutelnic Gheorghe
Date: 2024.02.16 09:14:40 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Gheorghe Scutelnic

Executor: Specialist principal al Direcției Sistemizare, Generalizare a Practicii Judiciare și Relații cu Publicul, M.Șuşu.

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Inspectoratul General al Poliției
Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare

MD 2059, mun. Chișinău, str.-la V.Komarov, 10, tel. (373-22) 868-222, email: criminalist@igp.gov.md,
pagina web:www.igp.gov.md, c/f 1013601000495, Ministerul Finanțelor, Trezoreria de Stat

Nr. 17-34/12-207 din 14 februarie 2024

La Nr. 03/1313 din 12 februarie 2024

Domnului Stanislav COPEȚCHI,
Secretar de stat al Ministerului Justiției
al Republicii Moldova

Stimate domnule Secretar de stat,

Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare al IGP a examinat proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției) înregistrat în Cancelaria de Stat cu numărul unic **1065/MJ/2023** (document de ieșire nr. 03/1313 din 12 februarie 2024), și vă comunicăm următoarele.

Referitor la Art. III, propunem expunerea în următoarea formă „(2⁵) *Nu se află în situație de incompatibilitate funcționarul public desemnat, prin act administrativ, în componența comisiilor de licențiere, atestare, autorizare și disciplină, calificare și evaluare a reprezentanților profesiilor juridice, din colegiile sau comisiile disciplinare și consiliile constituite în vederea supravegherii activității profesiilor conexe sistemului justiției, precum și funcționarii publici ce efectuează evaluarea profesiilor juridice din alte state, în calitate de consultant al organizațiilor internaționale*”. Implicarea funcționarilor publici naționali în cadrul proiectelor de dezvoltare a profesiilor juridice din alte state, crește prestigiul Republicii Moldova la nivel internațional, transformând-o într-un actor important în domeniul fortificării statelor de drept, un furnizor de cunoștințe și expertiză, precum și aduce o valoare adăugată imaginii țării pe plan european și mondial.

De asemenea cu referirea la art. VIII, exprimăm susținerea modificărilor propuse la articolul 43, alineatul (4) și la articolul 61, alineatul (3).

Cu referire la articolul 44 susținem propunerile la alineatul (1). Alineatul (2) de expus în următoarea formă: „*Licența pentru exercitarea profesiei de expert judiciar se eliberează la cererea solicitantului, depusă la Ministerul Justiției în cel mult 30 zile de la emiterea hotărârii Comisiei de calificare și evaluare. În termen de 15 zile de la data depunerii cererii, Ministerul eliberează solicitantului licența pentru activitatea de expert judiciar*”. Textul „*Ministerul eliberează solicitantului licența pentru activitatea de expert judiciar, dacă acesta întrunește condițiile prevăzute la art. 40.*” contravine prevederilor Articolului 40, deoarece persoana ce solicită obținerea calitatea de expert judiciar poate fi admisă la examenul de calificare dacă întrunește condițiile prevăzute la art.40, prevederi

incluse și în HG 1411/2017.

Accentuăm repetat că nu susținem modificările propuse la alineatul (3) al articolului 44 din considerentele expuse supra, or mecanismul propus este unul birocratic și tergiversează accesarea expertului în profesie.

Referitor la alineatul (4) propunem următoarea formulare: Licența pentru exercitarea profesiei de expert judiciar se eliberează contra unei plăți în mărime de 450 lei, achitate în contul Ministerului Justiției. Sunt scutiți de la plata pentru eliberarea licenței expertizii judiciare care activează în cadrul instituțiilor publice de expertiză judiciară. Propunerea este dictată de faptul că experții judiciari din instituțiile publice au statut de funcționari publici, inclusiv cu statut special, sunt salarizați din bugetul de stat și își exercită atribuțiile în numele statului, pentru ce sunt remunerați în conformitate cu Legea 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Or impunerea achitării de către funcționarii publici a unei taxe este abuzivă și discriminatorie în raport cu experții judiciari din cadrul birourilor individuale și asociate de expertiză judiciară, care prestează servicii contra plată în baza contractelor.

Reamintim că în prezent, conform ordinului ministrului justiției nr. 134/2021 a fost creat Grupul de lucru interinstituțional privind analiza cadrului normativ aferent domeniului expertizei judiciare și a statutului expertului judiciar, inclusiv și a Legii 68/2016. Ultima ședință a grupului de lucru a avut loc în octombrie 2023. Totodată menționăm că de către MAI au fost înaintate și alte propuneri de modificare a Legii 68/2016, inclusiv la art. 40 și 43 (vezi anexa), **care necesită a fi incluse în regim prioritar** în proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (unele aspecte privind profesiile conexe sistemului justiției).

Anexă: - proiectul hotărârii cu privire aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar – 4 file.

Cu respect,

**Șef adjunct,
comisar-șef**

Digitally signed by Dulgheru Mihail
Date: 2024.02.14 13:59:44 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mihail DULGHERU

Ex. Ion Gîndea,
Tel. 022-868-251
Email: ion.gindea@igp.gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2024

Chișinău

**pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2016
cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar**

Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar.

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne

Adrian Efros

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

Ministrul sănătății

Ala Nemerenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea Legii nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară
și statutul expertului judiciar**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.157–162, art.316), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art. 40 alin. (1):

lit. d) va avea următorul cuprins:

„d) are diplomă de studii superioare de licență sau masterat, ori echivalentul acesteia pentru care solicită calificarea de expert judiciar. Pentru obținerea calității de expert judiciar în instituții subordonate Ministerului Sănătății – diploma de studii superioare de specialitate și de studii postuniversitare de rezidențiat/de master;”.

lit. f) va avea următorul cuprins:

„f) a efectuat un stagiu profesional /specializare în genul/specialitatea de expertiză pentru care solicită calificarea de expert judiciar;”.

2. Articolul 43 va avea următorul cuprins:

„(1) Calitatea de expert judiciar se dobândește de către persoana care a promovat examenul de calificare, susținut în fața Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari (în continuare – *Comisia de calificare și evaluare*) formată de:

a) Ministerului Justiției – pentru experții judiciari din cadrul Centrului Național de Expertiză Judiciară, experții judiciari din biroul individual de expertiză judiciară sau din biroul asociat de expertiză judiciară;

b) Ministerului Afacerilor Interne – pentru experții judiciari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne;

c) Ministerului Sănătății – pentru experții judiciari din cadrul instituțiilor publice în care Ministerul Sănătății este fondator.

(2) Sunt scutite de examenul de calificare susținut în fața Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari persoanele care au absolvit o instituție specializată de învățământ superior cu specializare în domeniul pentru care solicită calificarea de expert judiciar, sau au obținut calificarea într-o instituție abilitată în domeniu expertizei judiciare și nu au trecut mai mult de 2 ani de la absolvire.

(3) La examenul de calificare este admisă persoana care întrunește condițiile prevăzute la art. 40 alin. (1) și care a depus, la instituția publică de expertiză judiciară corespunzătoare, următoarele acte:

- a) cererea de admitere la examen;
- b) copia buletinului de identitate;
- c) după caz, potrivit prevederilor art. 40 alin.(1) lit. d), copia diplomei de studii superioare de licență sau masterat, ori echivalentul acesteia și certificatul de efectuare a unui stagiu profesional în genul/specialitatea de expertiză pentru care solicită calificarea de expert judiciar. Pentru obținerea calității de expert judiciar în instituții subordonate Ministerului Sănătății – diplomă de studii superioare de specialitate și de studii postuniversitare de rezidențiat/de master;
- d) cazierul judiciar detaliat, cu excepția angajaților Ministerului Afacerilor Interne și Centrului Național Anticorupție;
- e) certificatul medical, cu excepția angajaților Ministerului Afacerilor Interne și Centrului Național Anticorupție.

(4) Secretarul Comisiei de calificare și evaluare a experților judiciari este obligat să solicite, după caz, informația de la organele competente privind abaterile disciplinare și penale comise de către candidat.

(5) Persoana care intenționează să-și desfășoare activitatea în domeniul expertizei judiciare în cadrul unui birou de expertiză judiciară se admite la examenul de calificare după depunerea la Ministerul Justiției a actelor indicate la alin. (3) și a dovezii privind achitarea la bugetul de stat a taxei inițiale obligatorii în mărime de 20 de unități convenționale.

(6) Comisia de calificare și evaluare a experților judiciari se formează în fiecare instituție publică de expertiză judiciară.

(7) Majoritatea membrilor Comisiei de calificare și evaluare sunt experți judiciari de categoria întâi ori superioară, calificați în specialitatea pentru care se desfășoară examenul, care se bucură de reputație ireproșabilă și dețin un nivel înalt de calificare. În cazul când în Registrul de stat al experților judiciari nu sunt identificați asemenea experți, în componența Comisiei de calificare și evaluare sunt desemnați experți de categorii inferioare și în absența acestora se vor selecta specialiști în domeniul/genul/specialitatea corespunzătoare.

(8) Modul de selectare, noțiunea de specialist în domeniu și criteriile de calificare a acestora sunt stabilite de Guvern.

(9) Condițiile de desfășurare și promovare a examenului, precum și Regulamentul privind activitatea Comisiei de calificare și evaluare se aprobă de către conducătorul autorității în cadrul căreia se desfășoară acesta.

(10) Comisia de calificare și evaluare, în baza rezultatelor examenului de calificare, califică persoana în calitate de expert judiciar cu drept de a efectua expertize judiciare într-o anumită specialitate.

(11) Rezultatele examenului de calificare sunt confirmate periodic prin evaluările ordinare și/sau extraordinare în cadrul Comisiei de calificare și evaluare.”.

Articolul II. (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele normative în concordanță cu aceasta.

Președintele Parlamentului